

Plenarhandling

B8-0084/2018

5.2.2018

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 123.2 i arbetsordningen

om den aktuella människorättssituationen i Turkiet
(2018/2527(RSP))

**Bodil Valero, Rebecca Harms, Jordí Solè, Barbara Lochbihler, Ska Keller,
Igor Šoltes, Igor Soltes, Josep-Maria Terricabras**
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om den aktuella människorättssituationen i Turkiet (2018/2527(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner, särskilt av den 24 november 2016 om förbindelserna mellan EU och Turkiet¹, den 27 oktober 2016 om situationen för journalister i Turkiet², och av den 14 april 2016 om 2015 års rapport om Turkiet³,
- med beaktande av de gemensamma uttalandena från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant Federica Mogherini och kommissionsledamoten Johannes Hahn, framför allt av den 2 februari 2018 om upphävandet av domstolsbeslutet om att frige Taner Kılıç, som är ordförande för Amnesty International i Turkiet, samt om frihetsberövande av Turkiets läkarförbunds styrelseledamöter, samt av den 13 mars 2017 om Venedigkommissionens yttrande över ändringarna av Turkiets statsförfattning, och aktuella händelser,
- med beaktande av den sjunde årsrapporten 2016 om Turkiet, offentliggjord av kommissionen den 6 september 2017,
- med beaktande av rapporten av den 10 mars 2017 från kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter om situationen för de mänskliga rättigheterna i sydöstra Turkiet,
- med beaktande av EU:s förhandlingsram för Turkiet av den 3 oktober 2005,
- med beaktande av rådets slutsatser om Turkiet av den 18 juli 2016,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 231/2014 av den 11 mars 2014 om inrättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA II)⁴,
- med beaktande av den rätt till yttrandefrihet som är förankrad i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Turkiet är part i,
- med beaktande av memorandumerna från Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av uttalandet av den 26 juli 2016 från Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter om de åtgärder som vidtagits under undantagstillståndet i Turkiet,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

¹ Antagna texter, P8_TA(2016)0450.

² Antagna texter, P8_TA(2016)0423.

³ Antagna texter, P8_TA(2016)0133.

⁴ EUT L 77, 15.3.2014, s. 11.

- A. Efter den misslyckade kuppen i juli 2016 och utlysandet av undantagstillstånd så att offentliga möten förbjöds och presidenten gavs rätt att styra landet genom dekret har läget för demokratin och rättsstaten i Turkiet dramatiskt försämrats.
- B. Trakasserier från polisens och rättsväsendets sida, godtyckliga frihetsberövanden, reseförbud och många andra restriktiva åtgärder kan fortfarande drabba vem som helst som misstänks för att höra till den så kallade Hizmet/Gülenist-rörelsen (offentliga tjänstemän och militärer, akademiker och lärare, affärsfolk och vanliga medborgare), eller för att stödja kurdiska rörelser, liksom de också inriktar sig på språkrör och aktivister inom olika civilsamhällesorganisationer som är kritiska mot den nuvarande regeringen (journalister, advokater, akademiker, författare, konstnärer, företrädare för icke-statliga organisationer).
- C. Sedan 2016 har över 6 miljoner medborgare blivit föremål för undersökningar från rättsväsendets eller polisens sida bara på grundval av misstankar, ofta för att de lagt ut kommentarer eller delat med sig av inlägg i sociala medier. Över 107 000 personer har utan korrekt rättsförfarande avskedats från sina arbeten, och ett år efter att det inrättats en kommission med sju medlemmar för handläggning av klagomål har färre än 100 fall tagits upp till omprövning, varav nästan samtliga tillbakavisats.
- D. Den 12 januari 2018 beslutade brottmålsdomstolarna i Istanbul att två frihetsberövade journalister, Mehmet Altan och Sahin Alpay, skulle kvarhållas i fängsligt förvar, vilket skedde bara några timmar efter att författningsdomstolen funnit att deras rättigheter kränkts under deras häktningstid och beordrat frigivning av dem. Av detta framgår att det turkiska rättsväsendets oberoende råkat i vanrykte.
- E. Turkiet har beordrat att webbplatser som uppfattats som kritiska ska blockeras eller avlägsnas. Flera tiotals mediekkanaler har stängts, tusentals journalister och mediefarbetare har förlorat sina arbeten och ytterligare flera tiotals har fått sina tillgångar beslagtagna och/eller förbjudits lämna landet. Enligt Reportrar utan gränser befinner sig över 300 journalister och mediefarbetare bakom galler ”så att Turkiet blivit världens största fängelse för mediepersonal”. Utländska journalister har inte heller gått fria, något som framgår av fallet med Deniz Yücel, en tysk journalist för tidningen *Die Welt*, som nu suttit i fängelse nästan ett år utan anklagelse. Oberoende rapportering och medier har nära nog upphört att existera i Turkiet.
- F. Den 11 januari 2018 framtogs den kurdiska Sacharovpristagaren Leyla Zana sin ställning som parlamentsledamot, efter en omröstning i Turkiets parlament. Fem andra ledamöter av Folkets demokratiska parti (HDP) hade dessförinnan framtogs sina mandat. I maj 2016 upphävdes den parlamentariska immuniteten för 55 av de 59 ledamöterna från partiet HDP, för att de skulle kunna åtalas, liksom parlamentsledamöter från andra oppositionspartier – vilka sammanlagt omfattade nästan en tredjedel av Turkiets nationalförsamlings ledamöter.
- G. Den 8 december 2017 tilläts av säkerhetsskäl inte HDP:s medordförande Selahattin Demirtaş, som redan varit frihetsberövad i över ett år tillsammans med sin kvinnliga medordförande Figen Yükekdağ, att framträda inför rätta, och domaren beslutade att han skulle kvarhållas i förvar till nästa hörande inför domstol den 14 februari 2018.

- H. Sedan juli 2016 har hundratals kurdiska politiker i sydöstra delen av landet, bland dem också borgmästare och partiledare på provinsnivå, gripits och/eller avlägsnats från sina befattningar, och ersatts med personer som utsetts av inrikesministeriet.
- I. Över 300 turkiska medborgare har frihetsberövats till följd av inlägg i sociala medier med kritik mot att Turkiet ingripit militärt mot kurderna i Syrien. Turkiets anfall på Afrin och den syriska regeringens offensiv i Idlib leder till att hundratusentals syriska internflyktingar flyr i riktning mot turkiska gränsen, med ytterligare trauman för dem som följd.
- J. Över 300 icke-statliga organisationer och civilsamhällesorganisationer har upplösts i Turkiet, bland dem den ledande icke-statliga organisationen för barns rättigheter, Gündem Çocuk, tillsammans med icke-statliga organisationer för kvinnors rättigheter och icke-statliga organisationer som hjälper internflyktingar och andra flyktingar, och gripanden av många medlemmar pågår likaså, bland vilka kan nämnas fredsaktivisten Osman Kavala, som grundade det internationella initiativet för fred och försoning, och advokaterna Selçuk Kozağaçlı och Engin Gökoğlu från Folkets juridiska byrå, som är en erkänd organisation som företräder offren för polisvåld och andra människorättskränkningar som förövats av statens tjänstemän. Engin Gökoğlu är också rättsligt ombud för de två välkända lärarna Nuriye Gülmen och Semih Özakça, som hungerstrejkade i nästan ett år i protest mot att de avskedats, så att deras hälsa tagit obotlig skada. Den 22 november 2017 beslutade också en domstol i Istanbul att förlänga häktningstiden för Taner Kılıç, som är ordförande för Amnesty International i Turkiet, liksom också för ett antal andra människorättsförsvarare.
- K. I augusti 2016 besökte Europarådets kommitté för förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning olika fängelser och häkten i Turkiet och rapporterade till de turkiska myndigheterna i november 2016. Turkiets regering har emellertid till dags dato inte offentliggjort denna rapport, och inte heller några uppgifter om antalet klagomål eller undersökningar av påståenden om tortyr eller misshandel.
- L. Allt intill denna dag kvarstår många obesvarade frågor om exakt vad som hände den 15 juli 2016, och i tusentals fall när det gäller turkiska medborgare mot vilka undersökningar pågår har inga bevis kunnat presenteras som visar på någon inblandning i det misslyckade kuppförsöket.
- M. Att det utlyses undantagstillstånd för en begränsad tid efter ett statskuppöversök kan motiveras som ett sätt att skydda de demokratiska institutionerna, återupprätta stabilitet och säkerhet i landet och ställa kuppmakarna inför rätta. De restriktioner som påförts i Turkiet går dock åtskilligt längre än vad internationell människorättslagstiftning medger, och innebär ett flagrant missbruk av undantagslagarna.
1. Europaparlamentet uttrycker djup oro över att det i Turkiet hela tiden går allt sämre för de grundläggande friheterna och för rättsstaten. Parlamentet fördömer att godtyckliga frihetsberövanden och trakasserier från rättsväsendets och förvaltningens sida sätts in för att förfölja tiotusentals turkiska medborgare som uppfattats som kritiska mot Erdoganregeringen och anklagats för kopplingar till Hizmet/Gülenist-rörelsen, som Turkiets regering förklarar som ansvarig för kuppöversöket, eller med kurdiska politiska grupper, vilket allt summariskt klassificeras som "terroristverksamhet".

2. Europaparlamentet ser allt flera bevis på att maktfördelningen i Turkiet upphört att existera.
3. Europaparlamentet beklagar djupt att Turkiets parlament den 18 januari 2018 förlängt undantagstillståndet för sjätte gången, och yrkar på att det upphävs.
4. Europaparlamentet yrkar på att alla de som godtyckligt frihetsberövats och anklagats för terroristverksamhet, fastän inga trovärdiga bevis för brottsligt handlande föreligger, omedelbart och villkorslöst ska frigges. Parlamentet är särskilt bestört över att Amnesty Internationals ordförande Taner Kilic den 1 februari 2018 återigen gripits, på order av samma domstol som dagen innan beslutat om att han på vissa villkor skulle försättas på fri fot, varefter beslutet omprövats i andra instans, eftersom det ju härav framgår i hur hög grad Turkiets rättsväsen upphört att fungera ordentligt.
5. Europaparlamentet påminner Turkiet om att samma grundläggande normer bör gälla för kandidatländer till EU som för EU:s medlemsstater, varmed framför allt avses aktning för rättsstaten och de mänskliga rättigheterna, bland annat rätten till en rättvis rättegång, och uppmanar med kraft Turkiets myndigheter att återgå till principen om ”oskuldspresumtion”. Parlamentet erinrar likaså om principen om att minoriteter, framför allt kurder och romer, inte får diskrimineras, och har samma rätt att uttrycka sin kultur och få tillgång till socialt stöd.
6. Europaparlamentet fördömer beslutet på senaste tid om att Leyla Zana ska frångå sin ställning som ledamot av landets parlament, liksom också liknande beslut som tidigare fattats mot parlamentsledamöter från partiet HDP, och yrkar på att de omedelbart ska återfå sin ställning. Parlamentet uttrycker på nytt sin solidaritet med i laga ordning valda parlamentsledamöter som utsätts för frihetsberövanden och skrämselfaktik, och yrkar på respekt för deras mandat och deras rätt till vederbörligt försvar inför domstol, samt på att de ska frigges.
7. Europaparlamentet kritiserar att lokalvalda företrädare godtyckligen ersatts, något som ytterligare undergräver Turkiets demokratiska uppbyggnad.
8. Europaparlamentet uttrycker sin allvarliga oro över och sitt fördömande av Turkiets ingripande i Afrin i Syrien, som dittills gått fritt från den våldsamma konflikten och erbjudit husrum åt hundratusentals internflyktingar från andra delar av Syrien. Parlamentet uppmanar med kraft Turkiet att inställa offensiven.
9. Europaparlamentet uttrycker sin sympati för de över 100 000 tjänstemän som avstängts från offentlig tjänst och noterar att dagens överklagandemekanismer i Turkiet inte erbjuder något effektivt inhemskt rättsmedel. Parlamentet förväntar sig att Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna inom kort ska anta en ståndpunkt om denna fråga.
10. Europaparlamentet beklagar att evenemang som anordnats av hbt-organisationer nyligen förbjudits, och fördömer framför allt det övergripande förbudet mot alla hbt-evenemang i Ankara. Parlamentet fördömer trakasserier från polisens och rättsväsendets sida av hbt-aktivister samt åtal mot dem och de godtyckliga frihetsberövandena av dem, och oroar sig därför djupt över att Diren Coşkun hungerstrejkar, samt uppmanar de ansvariga institutionerna att tillförsäkra att hon får

vara frisk och må bra. Parlamentet fördömer skarpt att Ali Erol, som var med och grundade Kaos GL, på allra senaste tiden frihetsberövats, vilket också skett med flera andra. Parlamentet betonar att detta kränker rätten till yttrande- och mötesfrihet, vilken förankrats i artiklarna 26, 33 och 34 i Turkiets statsförfattning och i artiklarna 19 och 21 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Parlamentet uppmanar de turkiska myndigheterna att omedelbart häva förbudet och återställa rätten till yttrandefrihet och mötesfrihet. Parlamentet håller fast vid att alla som medverkat till hatbrott, såsom hatmord på transsexuella kvinnor, måste ställas till svars för sina brott och ådömas lämpligt straff enligt gällande lag.

11. Europaparlamentet uppmanar Turkiets regering att offentliggöra rapporten från november 2016 från Europarådets kommitté för förhindrande av tortyr.
12. Europaparlamentet uppmanar EU:s delegation i Ankara att, tillsammans med medlemsstaternas ambassader, gå i ledningen för att ge samordnat stöd, och, vid behov, offentligt understöd, till turkiska medborgare som frihetsberövats med stöd av undantagslagstiftningen utan att det anförts några bevis mot dem för att de på något sätt handlat orätt. Parlamentet anser att detta stöd bör inriktas särskilt på människorättsförsvarare, parlamentsledamöter och journalister, men också på personer som anklagas för direkt medverkan i kuppöversöket, och att stödet bör ta sig uttryck i form av att rättegångar övervakas och observeras, tillstånd ansöks för fängelsebesök, och uttalanden görs till de turkiska myndigheterna på alla nivåer.
13. Europaparlamentet yrkar på att Turkiets nationalförsamling inte ska få delta i EU:s verksamhet för parlamentariskt stöd, så länge som snart sagt alla ledamöter av oppositionspartiet HDP fått sin immunitet upphävd och rättsliga förfaranden pågår mot dem.
14. Europaparlamentet anser att det kommer att bli oöverstigligt svårt att modernisera tullunionen mellan EU och Turkiet så länge som det kan betvivlas att Turkiet är en rättsstat med ett oberoende och opartiskt rättsväsen.
15. Europaparlamentet uppmanar än en gång kommissionen att beakta utvecklingen i Turkiet i samband med översynen av medlen inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen, och pröva hur det konkret skulle gå att utöka stödet till civilsamhället i Turkiet. Parlamentet understryker att inga medel bör gå till projekt som förvaltas av turkiska ministerier som, i likhet med justitieministeriet, direkt medverkat till eller ansvarat för att rättsstaten blivit satt på undantag.
16. Europaparlamentet påminner om sin begäran att anslutningsförhandlingarna med Turkiet formellt ska ställas in, om de reformer av statsförfattningen som föreslagits av regeringen och godkänts vid en folkomröstning genomförs i oförändrad form, eftersom den nya statsförfattningen inte skulle respektera Köpenhamnskriterierna och ge vid handen att lagstiftarna i Turkiet inte längre strävade efter integration i Europeiska unionen.
17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Turkiets regering och parlament.